

Furuset

- SLAKTER FOR EGEN REGNING

I år 1900 var Martin C Furuset "slakter for egen regning" på hjemgården i Kisa. Fem år seinere ble det første skritt tatt for utvidelse, virksomheten ble flyttet til eiendommen "Høiendal" i Storgata på Jessheim. Furuset var "storslakter" i gata. Huset ble fort for lite for virksomheten, og som de fleste eiendommene på Storgatas østside fikk eiendommen etter hvert et helt tun av uthus på baksiden. Rett bak huset lå pølsemakeriet, og vinkelrett på dette en låve med forlager, vedskåle og andre lagerrrom. Gjennom låven var det en gjennomgang til baksiden, hvor det lå et grisehus for opporing av slaktegris, slakteriet og et ishush. Selve slakteriet rommet også et lagerrum for hudene. Dyrene ble avlivet, for så å henge til dagen etter. Deretter ble de delt i halve

husdyr; i bakgården. Virksomhetene var heller ikke særlig store i starten. På 1980-tallet var Jessheim sentrum et forretningsstrøk, med asfalt og eksoslukt. Da Furuseths slakteri skulle flytte skrev Romerikes blad om saken, og fikk uttalelse fra formannen i handelsstanden Haakon Dahl:

"Vi ser på en flytting av slakteriet med glede. Et slakteri behøver ikke ligge i et forretningsstrøk. Det hender jo titt og ofte at det lukter grisevondt i ordets rette forstand fra en slik virksomhet, og det er vel neppe til å unngå. Dessuten stikker dyr av – som vi kan se i gatebildet."

Furuseth slakteri flyttet til Dal og har blitt østlandets største privateide slakteri. Når dette skrives er det igjen under utvidelse.

Foto motstående side:
Storgata med Høiendal. Legg merke til heisebindingene mot Apoteket. Postkort fra Mittet.

Gården før ombygging.
Håndkolorert bilde.

På hjulet

Lørdag kveld, august 1992. Foran Furusetgården i Storgata står tre biler parkert. De har fronten ut mot gata, står så tett at sidespeilene nesten berører hverandre. Vinduene er sveivet ned, dunkningen fra bassen på Tina Turners "The best" bærer langt, før volumet på spilleren i Volvo'n skruses ned og praten mellom bilene fortsetter:

"Rått! Skikkelig tørr lyd, banker skikkelig". Det er gutter i framsetene, en og annen har hockeysveis. Jenter baki, tupert år og skinnjakker. Alle er fra omlandet rundt Jessheim: Borgen, Gystad, Algarheim, Sand og Nord-Kisa. En del fra Sørumsand, Årnes, Kløfta, Nannestad eller Gjerdrum. Dette er bygdeungdommens domene, de fra selve Jessheim betrakket det hele på litt avstand.

En rød Opel svinger inn til, stopper, vinduet går ned: "Trur dere ikke Capri'n ble stoppa av snuten!" "Han spanet piruetter på industri'n, en eller annen nabo har sikket i ringt. Dem stoppa'n da han var på veg hit." "Mista'n lappen?" "Ivert! Han prøvde å nekte, men gummii'n hang helt opp til bakluka". "Rart han ikke stakk – ingen kjører fra ham, sist helg var det en som taka i inlesvingen da'n skulle henge på."

Storgata er full av biler. Skarpe farger, brede hjul, tusenmetere i grillen, noen har wonderbaum i speilen. Jentene i baksetet prater om siff, i hvert fall der stereoen ikke spiller for høyt. Gutta prater om bilene som kjører forbi:

"Sjekk der er Olsen med Fiaten. Trudde kassa hans var gåen." "Dæven, Vinnie har senka Boforsen mer! Sa'n skulle ta en runde til foran, snart detter vel fjura turt!" "Sjekk Oper'n til Mos, steike å rå den fanen er."

En motorsykel kommer opp Veiberggata, svinger opp mot Kjeller'n. "Sjekk, nå virr'n på rullen": Sykkelen skraker til, opp på bakhjulet nesten hele vegen til krysset. "H2'n er dritsprek, går opp tvert. Fiaks for'n at snuten er travelt!" Latteren runger, mest i forsetene. "Svarte jeg må ha forl Bli med på Esso'n at! Bilene svinger sakte ut i Storgata, glir forbi Kjeller'n og Obs'n og videre ut i natta. Bassgangen fra Michael Jacksons "Black or White" henger litt igjen for den også drukner i Storgatas festlyder.

Furusets slakteri 1955. Pølsemakeriet i midten, låven til venstre og bak den slakteri og grisehus. Foto: Widerøe/Akershusmuseet (utsnitt)

Høiendal, også kalt Furusetgården

- Bygget før 1900 i sveitserstil
- Ombygget, trolig på 1920-tallet
- Bolig, slakteri og kjøttforetning
- Har senere rommet bl.a klesforetning, reisebyrå og gullsmed